

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-22Csp/55/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121204559
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1121204559.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, Bratislava, právne zast.: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, P.O. BOX 205, Bratislava, proti žalovanej: S. Š., D.. XX.XX.XXXX, P. XX, N., o zaplatenie 3 323,47 eur s príslušenstvom,

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobca - pôvodne spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské nivy 1, Bratislava sa žalobou doručenu súdu dňa 25.06.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na povinnosť zaplatiť mu sumu 3 323,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo žalovanej sumy od 28.11.2018 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

2. Žaloba bola odôvodnená na tom skutkovom základe, že medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130, Hlavné námestie 12, Kežmarok, ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 29.06.2018 uzatvorená zmluva o pôžičke č. 21383816/8069813170, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej pôžičku vo výške 3 100,- eur na kúpu spotrebného tovaru (vstavané spotrebiče) za kúpnu cenu 4 000,- eur. Žalobca uviedol, že žalovaná pri podpise zmluvy uhradila akontáciu vo výške 900,- eur, ktorá predstavuje časť kúpnej zmluvy, a na zvyšok kúpnej ceny spotrebného tovaru jej bola poskytnutá pôžička. Dodal, že žalovaná mala splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 79,89 eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 4 793,40 eur bez akontácie. Tvrdil, že žalovaná do podania žaloby neuhradila žiadnu splátku. Poukázal na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, a preto ju právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.09.2018 - predžalobnou upomienkou vyzval k úhrade dlžných splátok v lehote 30 dní a súčasne upozornil, že v prípade, ak nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky, potom pristúpi k zosplatneniu úveru. Uviedol, že žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila, a preto právny predchodca žalobcu využil svoje oprávnenie a dňa 19.11.2018 úver zosplatnil, o čom žalovanú informoval listom zo dňa 22.11.2018 - oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Tvrdil, že k zosplatneniu došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Dodal, že splátka uvedená v predžalobnej upomienke je najstaršou omeškanou splátkou, ktorá však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Poukázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/33/2018 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/447/2016. Nakoniec sa žalobca domáhal okrem žalovanej sumy 3 323,47 eur aj úroku z omeškania, a to od 6. dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, pretože oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní.

3. Súd dňa 22.09.2021 vydal platobný rozkaz, ktorý však následne uznesením zo dňa 13.01.2022 zrušil pre jeho nemožnosť doručenia žalovanej. Žaloba spolu s prílohami bola žalovanej doručená v zmysle ustanovenia § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), a to oznámením na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 23.03.2022.

4. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadрила, skutkové tvrdenia žalobcu nepoprela.

5. V priebehu konania došlo k zmene strany sporu vystupujúcej v konaní ako žalobca, súd o tejto zmene rozhodol uznesením zo dňa 13.01.2022 tak, že pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské nivy 1, Bratislava, vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o.

6. Žalobca dňa 11.01.2024 reagoval na výzvu súdu a vysvetlil, že zosplatnenie pohľadávky bolo medzi stranami dohodnuté v zmluvných podmienkach v článku 10. bod 2., ktoré sú súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 21383816. Poukázal na to, že v zmysle článku 10. bod 2. bola banka oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky pred dátumom konečnej splatnosti úveru, ktorá sa stane okamžite splatnou, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že žiadnym výkladom § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť záver, že zákonodarca vyžaduje 2 úkony pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, jednak výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a jednak vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ku ktorým musí byť preukázané doručenie oboch listín. Bol názoru, že takýto výklad je príliš extenzívny, pretože cieľom zákonodarcu bolo v prvom rade, aby bol dlžník preukázateľne upozornený na možnosť predčasného zosplatnenia úveru a toto upozornenie sa dostalo do jeho dispozičnej sféry. Tvrdil, že žalovaná bola upozornená podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka oboznámená. Uviedol, že následne pôvodný veriteľ využil možnosť predčasného splatenia úveru, ku ktorému síce nepredložil doručenkou alebo doklad preukazujúci odoslanie listiny na poštovú prepravu, pretože daná listina o zosplatnení úveru má deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú späťne, oboznámením sa žalovanej s obsahom listiny o zosplatnení úveru. Ďalej uviedol, že z dôvodu, že žalovaná bola preukázateľne v omeškaní viac ako 90 dní, formou predžalobnej upomienky zo dňa 26.09.2018 bola upozornená na možnosť zosplatnenia pohľadávky v celosti. Dodal, že u žalovanej nedošlo k náprave finančnej disciplíny, a preto právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru v celosti ku dňu 19.11.2018, ktoré bolo žalovanej zasielané len obyčajnou poštou, pretože pred zosplatnením bola žalovanej adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bola upozornená na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Podľa žalobcu bola následne pohľadávka postúpená na nového veriteľa legitímne. Podporne poukázal na rozhodnutie súdov, podľa ktorých zosplatnenie pohľadávky má deklaratórne účinky, resp. nie je podmienkou uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky. Na záver zdôraznil, že žalovaná pohľadávka je primárne pohľadávkou nebankového subjektu, a to spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s.

7. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavila len žalovaná. Právny zástupca žalobcu svoju neprítomnosť na pojednávaní žiadal ospravedlniť, zároveň zotrval na podanej žalobe s poukazom na to, že žalovaná svoj dlh neuhradila.

8. Žalovaná na pojednávaní dňa 13.02.2024 tvrdila, že nemá vedomosť o pohľadávke žalobcu uplatnenú v predmetnom spore. Nevedela, o aký úver, akú pôžičku sa jedná. Uviedla, že na zmluve o úvere nie je jej podpis, pretože sa inak podpisuje, poukázala pritom na svoj občiansky preukaz a dodala, že aj tam má iný podpis. Javilo sa jej, že písmo na zmluve je jej nebohého syna U. Š., ktorý v decembri roku 2022 zomrel, nebýval s ňou, avšak trvalý pobyt mal na adrese trvalého pobytu žalovanej P. XX, N.. Poukázala na to, že v zmluve o úvere nie je správne uvedená ani adresa je trvalého bydliska, a to Š., N., pretože na tejto adrese nikdy nebývala a ani nemá vedomosť o tom, kto tam býva. Dodala, že jej žiadna listina, žiadne obálky neprišli, možno raz za čas nejaká SMS správa, avšak nevedela, o čo ide. Uviedla, že cudzie telefónne čísla nezdvíha, pričom emailovú adresu nemá zriadenú. Tvrdila, že v zmluve je jej zamestnanie uvedené správne, aj telefónne číslo, avšak stav "slobodná" nie je pravdivý údaj, pretože je vdovou. Dodala, že na dôchodku je 5 rokov, takže v roku 2018 teoreticky ešte mohla pracovať. Uviedla, že vo VÚB banke a ani v spoločnosti Quatro nikdy nič nemala, všetko má v Poštovej banke. Žalovaná

podľa jej udania nevedela, že niečo treba platiť, v opačnom prípade by dlh platila z dôchodku. Následne žalovaná dňa 26.03.2024 uviedla, že sa jej zdá, že podpis na zmluve môže byť jej, že sa mohla v tom čase tak podpisovať, nevedela to však uviesť s istotou, keďže sa nepamätala, či predmetnú zmluvu podpisovala. Dodala, že na jej adresu nechodili žiadne upozornenia, nedisponuje zmluvou, len tými dokladmi, ktoré boli zaslané súdom. Zotrvala na tom, že úver bral nebohý syn. Nespochybnila, že titulom predmetnej zmluvy nič neuhradila, tvrdila, že jej z VÚB banky nič neprišlo a syn s ňou nebýval. Zároveň uviedla, že si spotrebiče kupovali na hotovosť a platil ich druhý syn.

9. Žalobca v rámci reakcie na tvrdenia žalovanej poukázal na to, že identita žalovanej bola pred podpisom zmluvy o úvere overená predložením občianskeho preukazu zo strany žalovanej. Tvrdil, že úverová zmluva bola riadne podpísaná zmluvnými stranami, čím došlo k vzniku úverového vzťahu ako konsenzuálneho kontraktu. Mal za to, že pokiaľ žalovaná namieta podpis na zmluve a snaží sa vyvodiť z toho pre seba pozitívne následky, potom je na nej, aby toto bremeno tvrdenia uniesla. Žiadal žalobe vyhovieť.

10. Súd vykonal dokazovanie listinami a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

11. Medzi žalovanou a spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské Nivy 1, Bratislava (Quatro) ako veriteľom bola dňa 29.06.2018 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 8069813170, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver na kúpu tovaru - vstavaných spotrebičov v celkovej kúpnej cene 4 000 eur. Predmetnou zmluvou sa veriteľ zaviazal, že v prípade, ak žalovaná uhradí akontáciu v sume 900 eur, potom veriteľ poukáže doplatok kúpnej ceny v sume 3 100,- eur na účet sprostredkovateľa Martin Anderson, s.r.o., IČO: 36 534 765, Šalviová 11, Nitra. Žalovaná sa zaviazala úver vrátiť v 60 mesačných splátkach po 79,89 eur. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola dohodnutá vo výške 4793,40 eur, celkové náklady spotrebiteľa boli v sume 1693,40 eur. RPMN bola medzi stranami dojednaná vo výške 20,68% a fixná ročná úroková sadzba vo výške 20,68%. Doba trvania zmluvy bola dojednaná na 60 mesiacov a prvá splátka bola splatná dňa 20.07.2018. Žalovaná bola povinná splátky uhrádzať vždy k 20. dňu v mesiaci. Z predmetnej zmluvy ďalej súd zistil, že žalovaná bola označená menom, priezviskom, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu. Trvalé bydlisko mala uvedené na adrese Š. XXXX/XX XXXX/XX, N., kde bývala od 02/2012. V zmluve mala uvedené telefónne číslo a emailovú adresu, ako aj údaje o zamestnávateľovi a prijme.

12. Podľa predžalobnej upomienky zo dňa 26.09.2018 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu nedoplatku vo výške 239,67 eur na zmluve č. 8069813170. Upozornil ju, že v prípade, ak do 05.11.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci júl 2018, bude oprávnený úver zosplatiť. V zmysle predloženej kópie doručenky bola predžalobná upomienka doručovaná žalovanej na adresu Š. XX, N., zásielka sa vrátila právnenému predchodcovi žalobcu s poznámkou adresát neznámy.

13. Listom zo dňa 22.11.2018 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že vyhlásil okamžitú splatnosť úveru z dôvodu neuhradenia dlžnej splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke. Právny predchodca žalobcu evidoval dlžnú čiastku v celkovej sume 3 323,47 eur, pričom žalovanú upozornil, že sa istina úveru bude úročiť zákonným úrokom z omeškania.

14. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaná uhradila len akontáciu v sume 900,- eur, splátky úveru nehradila.

15. Medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom bola dňa 30.11.2017 uzatvorená Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok. Na základe nej právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku evidovanú voči žalovanej v sume 3 323,47 eur titulom zmluvy o úvere č. 21383816. Uvedená skutočnosť bola žalovanej oznámená listom zo dňa 21.12.2021.

16. Z fotokópie občianskeho preukazu žalovanej platného od 01.12.2008 do 01.12.2018 vyplýva, že žalovaná mala v čase uzavretia zmluvy o úvere trvalý pobyt evidovaný na adrese Osuského 1630/44, Bratislava.

17. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného ku dňu zosplatnenia úveru, Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke

alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

Podľa čl. X. bod 10.2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere je banka oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky pred dátumom konečnej splatnosti úveru, ktorá sa stane okamžite splatnou, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Banka je ďalej v prípade nesplácania úveru oprávnená účtovať klientovi úroky z omeškania a iné náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky banky uvedené v tejto zmluve. Banka je rovnako oprávnená vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru v prípade (podľa písm. b/), ak banka dodatočne zistí, že klient poskytol nepravdivé, nepresné alebo neúplné údaje a informácie alebo klient predložil sfaľšované doklady v súvislosti s poskytnutím úveru.

18. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vznikol záväzkový vzťah uzatvorením Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8069813170 zo dňa 29.06.2018. Na základe predmetnej zmluvy bol žalovanej poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver na kúpu tovaru - vstavaných spotrebičov za kúpnu cenu 4 000,- eur. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd za preukázané, že žalovaná uhradila akontáciu vo výške 900,- eur, pričom sa právny predchodca žalobcu zaviazal sprostredkovateľovi - spoločnosti Martin Anderson, s.r.o., IČO: 36 534 765, Šalviová 11, Nitra doplatiť zvyšok kúpnej ceny tovaru v sume 3 100,- eur. Žalovaná bola v zmysle zmluvy zaviazaná splatiť poskytnutý úver v 60 mesačných splátkach po 79,89 eur s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 20.07.2018 a každá ďalšia splátka bola splatná vždy k 20. dňu v mesiaci. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola dohodnutá vo výške 4793,40 eur, celkové náklady spotrebiteľa boli v sume 1693,40 eur. RPMN bola medzi stranami dojednaná vo výške 20,68% a fixná ročná úroková sadzba vo výške 20,68%. Keďže žalovaná úver nesplácala, dostala sa do omeškania, preto ju právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.09.2018 vyzval na úhradu dlhu v sume 239,67 eur do 05.11.2018 a upozornil ju, že v prípade neuhradenia dlhu bude oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovanej bola predmetná výzva doručovaná na adresu uvedenú v zmluve, zásielka sa vrátila veriteľovi ako neprevzatá. Právny predchodca žalobcu následne listom zo dňa 22.11.2018 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru z dôvodu neuhradenia dlžnej splátky, pričom k uvedenému dňu evidoval dlžnú čiastku v celkovej sume 3 323,47 eur. Skutočnosť, že list obsahujúci okamžité zosplatenie úveru bol žalovanej doručený, žalobca napriek výzve súdu nepreukázal. Tvrdil, že predmetná zásielka bola žalovanej doručená ako obyčajná zásielka, mal však za to, že sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej, resp. bol názoru, že listina o zosplatení úveru má deklaratórny účinok a postačuje preukázané doručenie len výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného potom právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku žalovanú v predmetnom spore na žalobcu, ktorú skutočnosť oznámil žalovanej listom zo dňa 21.12.2021.

19. Žalovaná v priebehu konania namietala uzavretie predmetnej zmluvy, najskôr tvrdila, že podpis na zmluve nie je jej, následne nespochybnila, že podpis na zmluve o spotrebiteľskom úvere jej môže patriť, nepamätala sa však, že by danú zmluvu podpisovala. Mala za to, že úver na jej meno zobral jej nebohý syn, ktorý zomrel v roku 2022. Dodala, že spotrebiče jej kupoval druhý syn, avšak na hotovosť. Súd vzhľadom na tvrdenia žalovanej, listinné dôkazy založené do spisu žalobcom a fotokópiu občianskeho preukazu žalovanej mal za to, že žalovaná podpísala Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8069813170 zo dňa 29.06.2018, keďže nespochybnila, že jej podpis môže patriť. Ostatné skutočnosti ňou tvrdené týkajúce sa jej nebohého syna a úveru, ktorý mohol zobrať jej syn, zostali nepreukázané. Súd však poukazuje na to, že právny predchodca žalobcu napriek tomu, že mal k dispozícii občiansky preukaz žalovanej a teda aj údaj o jej trvalom pobyte, adresu jej trvalého pobytu označil nesprávne, keď z neznámeho dôvodu namiesto adresy P. XXXX/XX, N. uviedol adresu Š. XXXX/XX XXXX/XX, N.. Žalovaná tvrdila, že na uvedenej adrese nikdy nebývala a ani nemá vedomosť o tom, kto tam býva. Skutočnosť, že žalovaná na adrese Š. XXXX/XX XXXX/XX, N. nemala trvalý pobyt, mal súd za preukázané nielen občianskym preukazom žalovanej platným ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, ale aj lustráciou v Registri obyvateľov SR, podľa ktorého má žalovaná evidovaný trvalý pobyt na adrese Osuského 1630/44, Bratislava od 06.06.1979, ako aj kópiou obálky, v ktorej právny predchodca žalobcu doručoval žalovanej predžalobnú upomienku, keďže tá sa mu vrátila s poznámkou "adresát neznámy". Žalobca nevysvetlil, ani nepreukázal dôvod, pre ktorý bola v zmluve uvedená nesprávna adresa trvalého pobytu žalovanej. Hypoteticky mohlo dôjsť k chybe v písaní, keďže v zmluve je uvedené aj súpisné a orientačné číslo domu, v ktorom žalovaná má v skutočnosti evidovaný trvalý pobyt, avšak názov ulice bol uvedený nesprávne a zároveň nazvyš bolo uvedené ďalšie súpisné a orientačné číslo. Takto uvedená adresa v zmluve je zmätočná, čo však vzhľadom na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu

disponoval fotokópiou občianskeho preukazu žalovanej, nemožno pričítať v neprospech žalovanej. Právny predchodca žalobcu mal povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou a overiť si správnosť zapísaných údajov, najmä v takomto prípade, keď poskytuje úver spotrebiteľovi, a potom sa domáha od dlžníka splnenia svojej povinnosti. Keďže právny predchodca žalobcu doručoval žalovanej listiny - predžalobnú upomienku zo dňa 26.09.2018 a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.11.2018 na nesprávnu adresu, je zrejmé, že sa tieto listiny nemohli dostať do dispozičnej sféry žalovanej. Žalovaná tiež potvrdila, že žiadne listiny od právneho predchodcu žalobcu neobdržala, v opačnom prípade by na ne reagovala.

20. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si takýto hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

21. Vzhľadom na to, že predmetom sporu je pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi bankou a spotrebiteľom, pričom žalobcom v tomto spore je subjekt odlišný od banky, súd ex offio pristúpil k preskúmaniu aktívnej vecnej legitimácie. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách totiž môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškanií. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 "ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 OZ." Problematika postúpenia pohľadávky z banky na tretiu osobu je riešená aj v judikáte R60/2018, podľa ktorého "ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon".

22. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že úver s úrokmi z neho bol splatný. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok.

23. Na prejednávajúcu vec je potrebné aplikovať spolu s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka aj § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého sa v prípade záväzkových vzťahov, ktoré vznikli na základe spotrebiteľskej zmluvy upravenej v § 52 Občianskeho zákonníka, uplatní osobitný právny režim. Ak totiž ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré má spotrebiteľ ako dlžník vykonať v splátkach, môže veriteľ ako dodávateľ žiadosťou uplatniť stratu výhody splátok a žiadať dlžníka o zaplatenie celého zvyšku dlhu až po uplynutí troch mesiacov od omeškania s úhradou tej splátky, ktorá zosplatenie vyvolala a ak súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Veriteľ má tak zákonom stanovený presný čas na zosplatenie, a to najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, pre ktorú k zosplateniu došlo a od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace. Podmienkou je, že dlžník s úhradou prvej omeškanej splátky stále mešká, ale aj to, že mešká aj s ďalšími splátkami, a to druhou a treťou, ak sa na takýchto podmienkach v zmluve so žalobcom dohodol. Zákonom stanovenú lehotu na uplatnenie práva zosplatiť úver má preto veriteľ len do splatnosti tej splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, inak jeho právo zaniká. Pokiaľ veriteľ svoje právo zosplatiť úver nevyužije, nedochádza k splatnosti celého úveru, ale platí pôvodné dojednanie strán, že dlh bude platený v splátkach. Právo podľa § 53 ods. 9 môže dodávateľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť a len za predpokladu, že

omeškanie s prvou splátkou trvá. Prvou splátkou je aj každá ďalšia splátka, s ktorou sa dlžník dostane do omeškania potom, ako predchádzajúcu omeškanú splátku uhradí.

24. Žalobca je povinný preukázať, že jednotlivé podmienky vyžadujúce na platné postúpenie pohľadávky boli splnené. V predmetnom spore žalobca preukázal, že žalovaná bola v omeškaní so zaplatením splátky splatnej v mesiaci júl 2018, resp. že žalovaná neuhradila ani jednu splátku, a preto právny predchodca žalobcu ju výzvou zo dňa 26.09.2018 vyzval na zaplatenie dlžnej sumy do 05.11.2018. Daná výzva bola realizovaná v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s tým, že podľa predloženej doručky bola táto doručovaná žalovanej (síce na nesprávnu adresu), avšak neúspešne, pretože si žalovaná na uvedenej adrese zásielku neprevzala. Keďže žalovaná nezaplatila dlžnú čiastku, právny predchodca žalobcu využil zákonnú a zároveň zmluvnú možnosť (čl. X. bod 10.2 zmluvy o úvere) na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Hoci právny predchodca žalobcu vyhotovil listinu - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.11.2018, súdu ani napriek výzve nepreukázal, že tak vážnu listinu, akou je zosplatenie úveru, doručil žalovanej. Pre splnenie podmienky požadovania úhrady celého dlhu je nevyhnutné, aby sa listina, ktorej obsahom je okamžité zosplatenie úveru, dostala aspoň do dispozičnej sféry žalovanej, teda aby táto bola žalovanej odoslaná a doručená, nepostačujúcim pre splnenie uvedenej podmienky je preto len písomné vyhotovenie listiny. Žalobca tak nijakým spôsobom nepreukázal reálne doručenie alebo aspoň odoslanie danej listiny žalovanej, a preto podmienka pre platné postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. nebola splnená. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. predstavuje kogentné ustanovenie, ide o záväznú právnu úpravu, od ktorej nie je možné sa odchyliť, pretože ide o podmienky pre postúpenie bankových pohľadávok (obdobne viď rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/148/2019 z 28.01.2020 a rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoCsp/9/2021 z 05.05.2021).

25. Z povahy ustanovenia § 45 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 z 15.12.2020).

26. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že došlo k okamžitému zosplateniu úveru, potom došlo k postúpeniu nesplatennej pohľadávky, t.j. išlo o postúpenie v rozpore s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., teda o absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobe z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie nie je možné vyhovieť, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalovaná bola v predmetnom konaní v plnom rozsahu úspešná z dôvodu zamietnutia žaloby. Keďže si však žalovaná neuplatnila nárok na náhradu trov konania a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú, súd rozhodol tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.